

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRADANSKO ODJELJENJE
Broj: 51 0 Rs 112025 16 Spp
Sarajevo, 17.03.2017. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući po zahtjevu Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja od 23.12.2016. godine, na osnovu odredbe člana 61f. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – dalje: ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), u sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 17.03.2017. godine donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja broj 51 0 Rs 112025 16 Rs od 23.12.2016. godine.

Obrazloženje

Općinski sud u Travniku svojim zahtjevom od 23.12.2016. godine zatražio je od Vrhovnog suda F BiH da riješi sporno pravno pitanje koje glasi:

„Da li sud može na osnovu nalaza vještaka finansijske struke, a bez odluke Vlade F BiH i bez usaglašavanja stavova socijalnih partnera u ekonomsko-socijalnom vijeću za teritoriju F BiH a na osnovu zvaničnih podataka Federalnog zavoda za statistiku odlučivati o visini razlike bruto satnice sa povećanjem indeksa troškova života, rasta cijena na malo i ukupnog privrednog napretka, a sve shodno odredbama člana 9 Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju F BiH (Sl. N. F BiH 54/05,62/08) i odredbe člana 24 Granskog Kolektivnog ugovora (SL.N. F BiH 23/00 i 50/00)“

U obrazloženju zahtjeva navodi da se pred tim sudom vodi veći broj predmeta (preko 50) sa istim tužbenim zahtjevom tužitelja, zaposlenika SBK/KSB za potraživanja iz radnog odnosa.

Tužbeni zahtjev za isplatu razlike plaće na ime povećanja troškova života tužitelji zasnivaju na odredbama člana 24. Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH (Sl. novine F BiH 23/00 i 50/00) i odredbi člana 9. Općeg kolektivnog ugovora (Sl. novine F BiH 54/05 i 62/08).

Tuženi osporava potraživanja tužitelja na ime razlike manje isplaćene plaće po osnovu povećanja troškova života za utuženi period iz razloga što je od 01.10.2011. godine u primjeni Zakon o plaćama i naknadama koje nemaju karakter plaće, te smatra da su tužiteljima isplaćene plaće utvrđene na zakonit način.

Prvostepeni sud je dao i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja, izražavajući stav da iz odredbe člana 9. Općeg kolektivnog ugovora se vidi da odgovornost za nedonošenje odluke o usklađivanju najniže bruto satnice leži na Vladi Federacije BiH, da odgovornost za nedonošenje sporne odluke postoji i na strani Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, jer je isti ugovorna strana iz zaključenog Općeg kolektivnog ugovora i kao ugovornoj strani istom stoji mogućnost za podnošenje inicijative za izmjene i dopune Općeg kolektivnog ugovora, kako je to propisano članom 34. tog Ugovora. Zbog čega Sindikat nije pokretao inicijativu za podnošenje prijedloga za izmjene i dopune Općeg kolektivnog ugovora nije poznato sudu, a način na koji su ugovorne strane iz zaključenog Općeg kolektivnog ugovora ugovorile usklađivanje najniže bruto satnice i to prepustile isključivo Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, pitanje je ugovornih strana iz zaključenog Općeg kolektivnog ugovora. Da stoga sud ne može prihvatiti nalaz vještaka u dijelu koji se odnosi na obračun visine razlike plaće na ime povećanja troškova života, jer isti nije sačinjen u skladu sa odredbom člana 9. Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno ne temelji se na Odluci Vlade Federacije BiH. Da iako tužitelji u skladu sa odredbama člana 9. Općeg kolektivnog ugovora imaju pravo na razlike plaće po osnovu povećanja troškova života, koju osnovanost sud i ne dovodi u pitanje, ali visina razlike plaće nije utvrđena u skladu sa odredbama člana 9. Općeg kolektivnog ugovora, jer ne postoje parametri za pravilan izračun razlike plaće koja se potražuje po ovom osnovu za utuženi period, a što bi dovelo do proizvoljnog izračuna u svakom pojedinačnom predmetu, odnosno dovelo bi tužitelje u neravnopravan položaj ovisno o procjeni vještaka. Mišljenja je da bi razlika plaće trebala biti definisana jedinstveno za sve zaposlenike F BiH, kako je to i predviđeno odredbom člana 9 Općeg kolektivnog ugovora, a ne da se takva osnovica bruto satnice za utuženi period utvrđuje na osnovu mišljenja sudskih vještaka.

Izražava da manji broj sudija tog suda zastupa drugačiji stav, da se tužbenom zahtjevu tužitelja treba udovoljiti, jer u svim predmetima je provedeno finansijsko vještačenje, temeljem kojega se da zaključiti kako su troškovi života za svaku godinu utuženog perioda rasli preko 5%, a nalaz vještaka nije osporila niti jedna parnična stranka.

Jedna od dilema tog suda je i činjenica da su različiti vještaci izvršili različit obračun razlike plaća na osnovu povećanja troškova života.

Prema odredbi člana 61f. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH” br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP) ako je Vrhovni sud Federacije riješio sporno pravno pitanje, stranke u postupku u kome se postavlja isto sporno pravno pitanje nemaju pravo tražiti njegovo rješavanje u parnici koja je u toku.

Odredbom člana 61c stav 1. ZPP propisano je da će Vrhovni sud Federacije BiH odbaciti nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja.

U konkretnom slučaju Vrhovni sud Federacije BiH je sporno pravno pitanje pitanje kako ga definiše prvostepeni sud, već riješio u svojoj odluci broj 65 0 P 496860 16 Spp 2 od 27.01.2017. godine, i po istom izrazio svoj stav, a to je: “Da se institut zaštite minimalne plaće (kao instrument zaštite radnika od izrabljivanja, kao instrument pomoći radnicima sa niskim plaćama) i s tim u vezi Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju najniže satnice, odnosi na sve plaće i satnice, pa i one koje su veće od najniže satnice“, te “Da sud nema ovlaštenja da primjenom kriterija propisanih odredbom člana 9. Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije BiH vrši usklađivanje najniže bruto satnice u skladu sa povećanjem troškova života i

ukupnim privrednim napretkom, jer usklađivanje najniže bruto satnice vrši Vlada F BiH na osnovu zvaničnih podataka Federalnog zavoda za statistiku.“

Prema tome, kako se podnesenim zahtjevom traži razrješenje istog spornog pravnog pitanja, koje je već ranije postavljeno od strane drugog prvostepenog suda i koje je Vrhovni sud riješio, to je isti nedozvoljen, jer se u postupku u kome se postavlja isto sporno pravno pitanje, nema pravo tražiti njegov rješavanje u parnici koja je u toku.

Iz navedenih razloga, Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH je primjenom odredbe člana 61f. u vezi sa članom 61c. stav 1. ZPP, odbacilo zahtjev Općinskog suda u Travniku za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.